

ПУБЛІЧНІ ПОСЛУГИ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІКИ КРАЇНИ

Довганюк Н.П., здобувачка вищої освіти
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

В Україні електронне урядування розвивається через реалізацію проектів та співпрацю всіх державних органів та органів місцевого самоврядування за підтримки міжнародних партнерів. Фахівці в галузі інформаційних технологій вважають, що запровадження електронного уряду є ключем до реформ в Україні, оскільки неможливо досягти високих темпів трансформації без впровадження цифрових технологій у кожній сфері, а розуміння цих процесів демонструє більшість органів державної та місцевої влади.

На даному етапі електронні послуги є найпоширенішою сферою у сфері електронного урядування, оскільки вони стосуються кожного громадянина країни. Наприкінці 2018 року головним завданням в Україні було запровадження понад 100 електронних сервісів, до переліку яких увійшли найбільш пріоритетні для бізнесу та громадян. На сьогодні створено 118 електронних сервісів, серед яких є соціально важливі - реєстрація допомоги при народженні дитини, служби реєстрації бізнесу, послуги в аграрній та будівельній сферах [2].

За 2020 рік Україна посідає 69 місце серед 193 країн і входить до групи країн з високим рівнем розвитку електронного уряду. Найнижчі бали країна отримала за телекомунікаційну інфраструктуру та онлайн-сервіси, а найвищий – за людський капітал. Тим не менш, Україна відстає від сусідніх країн – членів ЄС – Польщі, Угорщини, Словаччини, Румунії, Болгарії, Литви тощо, – які належать до групи країн з дуже високим рівнем розвитку електронного урядування.

В Україні завершено впровадження електронного документообігу в органах виконавчої влади на основі електронного цифрового підпису, а саме:

- розроблено набір єдиних форматів і протоколів електронного документообігу та електронного цифрового підпису, формування яких відбувалося за широкої участі представників бізнесу, науковців та спеціалістів державних органів.

- офіційно визначено порядок електронного обміну офіційними документами, що є передумовою для інтеграції розрізаних інформаційних систем, що забезпечить їх сумісність та ефективну взаємодію [2].

З 5 лютого 2020 року Міністерство внутрішніх справ та Державна міграційна служба представили посвідчення громадян України з кваліфікованим електронним цифровим підписом (ЕЦП). Нова послуга безкоштовна і пропонує ряд переваг як для уряду, так і для бізнесу. На сьогодні сервіс налічує 4,4 млн власників сучасних ID-карт. Будь-який власник посвідчення особи може отримати ЕЦП. Термін дії сертифікатів ключів ЕЦП становитиме 24 місяці. За допомогою електронного підпису громадяни можуть отримати доступ до державних інформаційних систем та користуватися

електронними сервісами. Президент України став першим громадянином України, який скористався безкоштовною послугою. Пілотний проект e-Signature був запущений у 2020 році компанією EU4Digital і спрямований на сумісність та гармонізацію з правилами eIDAS.

Крім того, вартість електронних підписів або електронних печаток, що пропонуються на ринку, є відносно високою і обмежує доступність електронних послуг, які можна отримати за допомогою електронних довірчих служб. Незважаючи на позитивну динаміку розвитку електронних інформаційних ресурсів в Україні, залишаються невирішеними проблеми підходу до їх створення, відсутність єдиних стандартів їхнього створення, а також доступу до них тощо. З 2018 року в Україні запущена електронна система охорони здоров'я - e-Health, що дозволяє автоматизувати ведення обліку медичних даних и декларацію лікаря загальної практики. Станом на друге півріччя 2020 року у центральній базі даних e-Health зареєстровано 27,7 млн українців. Низка міжнародних організацій, зокрема ОЕСР, високо оцінили запровадження електронної системи охорони здоров'я. У світі після пандемії спостерігається посилений контроль за правилами захисту даних і стандартами конфіденційності. EU4DigitalFacility провів у 2019 році оцінку розвитку кібербезпеки у східних країнах – партнерах ЄС, включаючи Україну. Після аналізу, де було виявлено, що Україна випереджає своїх сусідів у технологічних та юридичних аспектах, було вирішено посилити транскордонне співробітництво у таких напрямках як: імплементація директивів NIS, оновлення стратегії кібербезпеки, розвиток партнерства з технологічними та промисловими партнерами тощо [1].

Потенційне використання цифрових технологій може значно зменшити державне втручання в економічні та соціальні процеси, підвищити ефективність та результативність державного управління. Ефект від зниження адміністративних витрат бізнесу, громадян і держави, підвищення доступності державних (у широкому сенсі) послуг, рівня захисту громадян та мінімізації ризику заподіяння шкоди може бути значним. Для масового впровадження потрібні окремі експерименти та пілотні проекти (наприклад, щодо автоматичного збору статистики), а також різноманітних обмежень.

Список використаних джерел:

1. *National Strategy to Increase Foreign Direct Investment in Ukraine. USAID, 2021. 96 p.*
2. *Sviridova S. S., Bondarenko A. O., Purici S. Introducing E-Governance both in Ukraine and in the World. 2020. P. 1-3.*